

ЗАКОН ЗА ЈАВНИТЕ СЛУЖБЕНИЦИ

КОНСОЛИДИРАН ТЕКСТ ¹

Англиски текст

 Law on Public Servants

Албански текст

 Ligj për nëpunës publikë

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој закон се уредуваат опфатот на јавната служба, заедничките начела и основите на вработувањето, правата и должностите, одговорноста, оценувањето, престанокот на вработувањето, заштитата и одлучувањето за правата и обврските и регистарот на јавните службеници.

Член 2

Јавните службеници се лицата кои вршат работи и работни задачи од јавен интерес во согласност со Уставот, закон и ратификувани меѓународни договори, професионално, политички неутрално и непристрасно.

Член 3

Одделни изрази употребени во овој закон го имаат следново значење:

1. Јавни службеници се вработените кои вршат работи од јавен интерес во дејностите, труд и социјални работи, социјална заштита и заштита на детето, установите, фондовите, агенциите и јавните претпријатија во однос на вработените кои вршат стручно-административни, нормативно-правни, извршни, управни, статистички, административно-надзорни, плански, кадровски, материјално-финансиски, сметководствени, информатички работи и други работи од административна природа, во врска со вршењето на работи од јавен интерес согласно со закон,, а не се опфатени со Законот за државните службеници;
2. Јавна служба се институциите на дејностите, труд и социјални работи, социјална и детска заштита, установите, фондовите, агенциите и јавните претпријатија,, а не се опфатени со Законот за државните службеници;
3. Институции, во смисла на овој закон, се сите државни органи и тела кои вршат работи од јавен интерес или доверени јавни овластувања, установи, фондови, агенции како и јавните претпријатија, а не се опфатени со Законот за државните службеници;
4. Раководно лице на институцијата е именувано или избрано лице кое раководи со институцијата;
5. Работно искуство во структурата е времетраењето на работниот стаж или искуството стекнато во соодветната струка по завршување на соодветно образование на јавниот службеник.
- 6) вработените во јавната служба кои вршат помошни и технички работи, како и вработените во јавното претпријатие кои вршат работи од дејноста од јавен интерес за која е основано јавното претпријатие, а кои не се од административна природа и немаат статус на јавни службеници, во однос на нивните права, обврски и одговорности од работниот однос се применуваат одредбите од Законот за работните односи.

Член 4

(1) За прашањата кои се однесуваат на вработувањето, правата и должностите, одговорноста, оценувањето, престанокот на вработувањето, заштитата и одлучувањето за правата и обврските на јавниот службеник, за кои со закон е пропишана посебна постапка, се постапува според одредбите на тој закон.

(2) Прашањата што не се уредени со овој закон ќе се уредат со посебен закон.

II. ЗАЕДНИЧКИ НАЧЕЛА НА СИСТЕМОТ НА ЈАВНИ СЛУЖБЕНИЦИ

Начело на законитоста

Член 5

Јавните службеници извршуваат работи и работни задачи од јавен интерес врз основа на Устав, закон и ратификувани меѓународни договори во согласност со Уставот.

Начело на еднаков пристап и соодветна и правична застапеност

Член 6

(1) При вработувањето на јавните службеници се почитува начелото на еднакви услови и еднаков пристап за сите заинтересирани кандидати до работното место, со што се гарантира избор на стручни и компетентни кандидати за извршување на работите и работните задачи на соодветното работно место.

(2) При вработувањето на јавните службеници и формирањето на Комисијата за селекција на јавен службеник се применува начелото на соодветна и правична застапеност на припадниците на заедниците.

Начело на двостепеност

Член 7

Јавните службеници имаат право на жалба против поединечни акти со кои се одлучува за вработувањето, правата и должностите, одговорноста, оценувањето и престанокот на вработувањето.

Начело на професионално однесување

Член 8

Јавните службеници ги извршуваат работите и работните задачи од јавен интерес, професионално, ефикасно и ефективно, навремено и на совесен начин.

Начело на одговорност

Член 9

Јавните службеници се одговорни за квалитетно, брзо и ефикасно извршување на задачите од јавен интерес кои им се доверени.

Начело на етично однесување

Член 10

Јавните службеници ги извршуваат работите и работните задачи од јавен интерес, согласно со правилата на професионалната етика.

Начело на доверливост

Член 11

Јавните службеници ги чуваат класифицираните информации, независно од тоа како дознале за нив. Должноста за чување на класифицираните информации продолжува да важи и по завршувањето на вработувањето, се додека јавните службеници не се ослободени од должноста согласно со закон.

Заштита и економично користење на средствата за работа

Член 12

Јавните службеници ги користат средствата за работа на економичен и ефикасен начин, со цел за постигнување најдобри резултати со минимален можен трошок.

III. ВРАБОТУВАЊЕ НА ЈАВНИТЕ СЛУЖБЕНИЦИ

Член 13

Вработувањето на јавните службеници се спроведува низ транспарентна постапка врз основа на критериумите на стручност и компетентност и примена на начелото на соодветна и правична застапеност на припадниците на заедниците.

Член 14

(1) Слободно работно место во јавната служба се пополнува преку:

- објавување на јавен оглас за вработување,
- објавување на интерен оглас за вработување,
- распоредување на јавен службеник во истата институција на друго работно место,
- преземање на јавен службеник од една во друга институција и
- преземање на вработен од органите на државната и локалната власт, други државни органи или институции.

(2) Постапката за пополнување на слободно работно место од ставот (1) алинеи 1 и 2 на овој член поблиску се уредуваат во посебен закон.

Член 15

(1) Во јавната служба може да се вработи лице кое ги исполнува општите и посебните услови.

(2) Општи услови се:

- да е државјанин на Република Македонија,
- да е полнолетен,
- да има општа здравствена способност и
- да не му е изречена со правосилна одлука забрана на вршење професија, дејност или должност.

(3) Посебни услови се:

- да има соодветно образование,
- да има потребно работно искуство во структурата и
- други услови утврдени во актот за систематизација на работните места.

Член 16

(1) По барање на институцијата од членот 3 точка 3 на овој закон Агенцијата за администрација (во натамошниот текст: Агенцијата), го објавува јавниот оглас за вработување од членот 14 став (1) алинеја 1 на овој закон во најмалку два дневни весника од кои еден од весниците што се издаваат е на македонски јазик и еден од весниците кои се издаваат на јазик што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните кои зборуваат службен јазик различен од македонскиот јазик.

(2) Рокот за пријавување на јавниот оглас од ставот (1) на овој член не може да биде пократок од пет дена од денот на неговото објавување.

Член 17

(1) Агенцијата формира комисија за селекција на јавен службеник (во натамошниот текст: комисијата за селекција) која ја спроведува постапката за селекција на кандидат.

(2) Комисијата за селекција се состои од три члена и тоа претседател и два члена, од кои претседател и еден член од институцијата од членот 3 точка 3 на овој закон, како и еден член од Агенцијата, при што се обезбедува начелото на соодветна и правична застапеност на граѓаните кои припаѓаат на сите заедници. Во Комисијата, во делот на спроведување на структурирано интервју, може да учествува и стручно лице - психолог од Агенцијата, без право на одлучување. Претседателот и членовите имаат заменици.

Член 17-а

- (1) Постапката за селекција на кандидат за јавен службеник се состои од: административна селекција, испит за јавен службеник и интервју.
- (2) Административната селекција се состои од проверка на внесените податоци во пријавата за вработување со условите утврдени во јавниот оглас.
- (3) Испитот за јавен службеник се состои од општ и практичен дел.
- (4) Агенцијата издава потврда за положен испит за јавен службеник, која има важност од две години, сметано од денот на полагањето на испитот.
- (5) Начинот на селектирање и вработување на јавните службеници го пропишува министерот за информатичко општество и администрација (во натамошниот текст: министерот).

Член 17-б

- (1) Административната селекција од членот 17-а став (2) на овој закон се спроведува во рок од пет дена по завршувањето на јавниот оглас.
- (2) Испитот за јавен службеник од членот 17-а став (3) на овој закон, се спроведува во рок од 15 дена, но не во рок пократок од десет дена од денот на завршувањето на административната селекција.
- (3) По завршувањето на испитот за јавен службеник, врз основа на резултатите од образованието и од испитот, Комисијата за селекција спроведува структурирано интервју со петмината најуспешни кандидати кои го положиле испитот. Структурираното интервју треба да содржи ситуациони прашања со кои се проценуваат аспектите на интегритетот на личноста на кандидатот.
- (4) По исклучок од ставот (3) на овој член, интервју се спроведува и со кандидатите кои имаат ист резултат како и петтиот кандидат на листата.
- (5) Врз основа на резултатите од образованието, од испитот и интервјуто, Комисијата за селекција објавува ранг-листа на тројцата најуспешни кандидати.
- (6) Во рок од пет дена тројцата најуспешни кандидати објавени на ранг-листата се тестираат со единствен психолошки тест со аспекти на интегритетот на личноста на кандидатот, односно може да се тестираат со тест батерија составена од психолошки тест и тест за интегритет, а трошоците за тестирањето паѓаат на товар на кандидатот.
- (7) Ангажираното лиценцирано стручно лице во мислењето од спроведениот единствен психолошки тест, односно тест батеријата од ставот (6) на овој член ја проценува соодветноста на кандидатот за работното место за кое се избира и истото го доставува до органот од членот (3) став (2) од овој закон.
- (8) Мислењето од спроведениот единствен психолошки тест, односно тест батеријата од ставот (6) на овој член со кое е проценето дека кандидатот е соодветен за работното место, може да се користи и за друг јавен оглас за вработување, во период од три години од неговото издавање.

Член 18

- (1) Раководното лице на институцијата, врз основа на ранг-листа предложена од комисијата за селекција и мислењето од членот 17-б став (7) од овој закон, донесува одлука за избор на кандидат. ²
- (2) Раководното лице на институцијата не може да изврши избор на кандидат по објавениот јавен оглас за кој во мислењето од спроведениот единствен психолошки тест, односно тест батеријата од членот 17-б став (6) од овој закон е проценето дека истиот не е соодветен за работното место за кое се избира.
- (3) Против одлуката за избор од ставот (1) на овој член незадоволниот кандидат има право на жалба во рок од осум дена од денот на приемот на одлуката преку институцијата за чии потреби бил објавен јавен оглас до Агенцијата.
- (4) Агенцијата одлучува по жалбата во рок од осум дена од денот на приемот на жалбата.
- (5) Жалбата го одлага извршувањето на одлуката.
- (6) Против одлуката на Агенцијата незадоволниот кандидат, во рок од 15 дена од денот на приемот на одлуката има право на тужба пред надлежниот суд.
- (7) По завршувањето на постапката за избор раководното лице на институцијата и избраниот кандидат склучуваат договор за вработување на јавен службеник.

Член 18-а

- (1) Со единствениот психолошки тест, односно тест батеријата од членот 17 став (6) од овој закон се проверуваат социјалните особини, аспектите на интегритетот на личноста како совесност, одговорност и способност за почитување на правила, пристапот кон учењето, како и останатите психолошки особини во функција на извршувањето на работите и задачите во државната служба и истите треба меѓународно да се признати.
- (2) За спроведување на единствениот психолошки тест, односно тест батеријата од членот 17 став (6) од овој закон, Агенцијата ангажира лиценцирани стручни лица од независна акредитирана професионална институција.

Член 19

- (1) Право да се пријави на интерен оглас има секој јавен службеник кој ги исполнува општите и посебните услови од овој закон, како и:
 - да бил оценет со оцена „се истакнува“ или „задоволува“ за работењето во последната година пред објавувањето на интерниот оглас,
 - да поминал најмалку една година во непосредно пониско работно место од работното место за кое е објавен интерниот оглас и
 - да не му е изречена дисциплинска мерка во период од 12 месеци пред објавувањето на интерниот оглас.
- (2) Интерниот оглас се објавува на веб локацијата на институцијата.
- (3) Поблиските услови за пријавување на интерен оглас ќе се уредат во посебен закон.

Член 20

Јавниот службеник кој ги исполнува посебните услови од членот 15 став (3) на овој закон, по потреба на

институцијата или по негово барање, може да се распореди во истата институција на друго работно место согласно со актот за систематизација за работни места.

Член 21

Јавниот службеник кој ги исполнува посебните услови од членот 15 став (3) на овој закон, со негова согласност, може да се преземе од една во друга институција ако за тоа се согласат јавниот службеник и раководните лица на институциите.

Член 21-а

(1) Вработен во органите на државната и локалната власт, други државни органи, институции, агенции, фондови, јавни претпријатија и трговски друштва основани од Република Македонија во целосна државна сопственост, кој нема статус на јавен службеник, а кој ги исполнува посебните услови утврдени со актот за систематизација, по потреба или по негово барање, може да биде преземен и распореден на соодветно работно место во органите на државната и локалната власт, други државни органи, институции, агенции, фондови, јавни претпријатија или трговски друштва основани од Република Македонија во целосна државна сопственост, ако со тоа се согласат вработениот, како и секретарот, односно функционерот кој раководи со органот, односно раководниот орган кој раководи со правното лице од кое се презема и во кое се презема вработениот.

(2) Вработен во органите на државната и локалната власт, другите државни органи или институции, кој нема статус на јавен службеник, а кој ги исполнува посебните услови од членот 15 став (3) од овој закон, по потреба или по негово барање, може да биде распореден на друго работно место во истиот орган, односно институција.

(3) За работни места на јавен службеник, вработениот од ставовите (1) и (2) на овој член е должен, во рок од шест месеци од денот на неговото преземање или распоредување, да положи испит за јавен службеник.

(4) Доколку вработениот не го положи испитот од ставот (3) на овој член работниот однос му престанува.

Член 21-б

(1) Лицето кое за прв пат се вработува во јавна служба, односно јавен службеник кој се вработува на повисоко работно место од претходното има обврска за задолжителна пробна работа.

(2) За избраниот кандидат за јавен службеник со високо образование пробната работа трае 12 месеци, а за избраниот кандидат со средно образование и јавниот службеник кој се вработува на повисоко работно место од претходното, пробната работа трае шест месеци.

Член 21-в

(1) Избраниот кандидат за јавен службеник, односно избраниот јавен службеник кој се вработува на повисоко работно место од претходното, пробната работа ја извршува на работното место на кое е распореден и се оспособува за самостојно извршување на работата, при што му се обезбедува обука за оспособување за извршување на работа на конкретно работно место.

(2) Работата на избраниот кандидат за јавен службеник, односно избраниот јавен службеник од ставот (1) на овој член ја следи и оценува непосредно претпоставениот јавен службеник, односно друго лице определено од раководното лице на институцијата во ранг од најмалку едно повисоко ниво од лицето избрано за обука за извршувањето на работа на конкретно работно место (во натамошниот текст: ментор).

(3) Раководното лице на институцијата од членот 3 точка 3 на овој закон формира Комисија за полагање на стручен испит.

(4) Избраниот кандидат, односно избраниот јавен службеник од ставот (1) на овој член го полага стручниот испит во рок од 15 дена пред истекот на времетраењето на пробната работа.

(5) Начинот на спроведување на пробната работа, полагањето на стручниот испит и начинот на оценување ги пропишува министерот.

Член 21-г

(1) На крајот на пробната работа избраниот кандидат за јавен службеник, односно избраниот јавен службеник кој се вработува на повисоко работно место од претходното, се оценува со следниве оценки:

- „задоволува“, кога врз основа на оцената на менторот за работењето и покажаното знаење и резултатите од стручниот испит од членот 21-в став (4) на овој закон може да се очекува дека успешно ќе ги извршува работите од конкретното работно место и

- „не задоволува“, кога врз основа на оцената на менторот за работењето и покажаното знаење и резултатите од стручниот испит од членот 21-в став (4) на овој закон не може да се очекува дека успешно ќе ги извршува работите од конкретното работно место.

(2) Избраниот кандидат за јавен службеник, кој по завршување на пробната работа е оценет со оценка „задоволува“, се стекнува со статус на јавен службеник и се распоредува на работното место за кое бил на пробна работа.

(3) Јавниот службеник кој се вработува на повисоко работно место од претходното и по завршување на пробната работа е оценет со оценка „задоволува“, се распоредува на работното место за кое бил на пробна работа.

(4) На избраниот кандидат за јавен службеник, односно избраниот јавен службеник, кој по завршување на пробната работа е оценет со оценка „не задоволува“, му престанува вработувањето во јавната служба, односно се враќа на работното место на кое претходно бил распореден доколку кандидатот е од истата институција, односно му престанува вработувањето доколку кандидатот е од друга институција.

(5) Раководното лице на институцијата од членот 3 точка 3 на овој закон, во рок од три дена по завршување на пробната работа донесува решение за стекнување со статус на јавен службеник и распоредување на работно место, или за престанок на вработувањето, односно за распоредување на работно место, или за враќање на претходното работно место доколку кандидатот е од истата институција, или за престанок на вработувањето доколку кандидатот е од друга институција.

(6) Против решението од ставот (5) на овој член избраниот кандидат за јавен службеник, односно избраниот јавен службеник, има право на жалба до Агенцијата во рок од осум дена од денот на приемот на решението.

(7) Агенцијата одлучува во рок од осум дена од денот на приемот на жалбата.

(8) Против одлуката на Агенцијата незадоволниот кандидат, односно јавниот службеник има право на тужба пред надлежен суд во рок од 15 дена од денот на приемот на одлуката.

Член 22

(1) Раководното лице на институциите од членот 3 точка 2 на овој закон, по претходна согласност на Секретаријатот за спроведување на Рамковниот договор, донесува годишен план за соодветна и правична застапеност на заедниците, што го доставува до Министерството за информатичко општество и администрација (во натамошниот текст: Министерството).

(2) Годишниот план од ставот (1) на овој член, за секоја наредна година се донесува најдоцна до 1 септември во тековната година.

(3) Министерот ја пропишува содржината на планот од ставот (1) на овој член.

IV. ПРАВА И ДОЛЖНОСТИ НА ЈАВНИТЕ СЛУЖБЕНИЦИ

Член 23

Јавниот службеник има право на плата и надоместоци на плата под услови и критериуми утврдени со закон, колективен договор.

Член 24

(1) Јавниот службеник е должен работите и работните задачи да ги врши совесно, стручно, ефикасно, уредно и навремено во согласност со Уставот, закон и ратификувани меѓународни договори.

(2) Јавниот службеник е должен да ја врши својата работа непристрасно, да не се раководи од свои лични финансиски интереси, да не ги злоупотребува овластувањата и статусот што го има како јавен службеник и да го штити личниот углед и угледот на институцијата во која е вработен.

(3) Министерот донесува Етички кодекс за јавните службеници.

Член 25

(1) Јавниот службеник е должен да ја чува класифицираната информација на начин и под услови утврдени со закон. ³

(2) Обврската и рокот за чување на класифицираната информација се утврдува согласно со закон.

Член 26

Јавниот службеник е должен, во согласност со закон, по барање на граѓаните да дава информации заради остварување на нивните права и интереси, освен информациите од членот 25 на овој закон.

Член 27

Јавниот службеник кој работи со странки е должен во текот на работното време на работното место да носи на видно место ознака за личното име, работното место и институцијата во која работи.

Член 28

(1) Јавниот службеник има право и должност стручно да се оспособува и усовршува во согласност со потребите на институцијата во која е вработен.

(2) Стручното оспособувања и усовршување од ставот (1) на овој член се обезбедува во центрите за обука на Министерството и други специјализирани институции за обука.

Член 29

(1) Јавниот службеник и членовите на неговото потесно семејство има право на заштита ако кон него непосредно се упатени закани, напади и слични постапки во врска со вршењето на службените задачи.

(2) Институцијата во која работи јавниот службеник е должна да му обезбеди заштита на службеникот во случаите од ставот (1) на овој член.

Член 30

Јавните службеници заради остварување на своите економски и социјални права имаат право да основаат синдикати и да членуваат во нив под услови и на начин утврдени со закон.

Член 31

(1) Јавните службеници имаат право на штрајк организиран во согласност со закон.

(2) Јавните службеници се должни во остварувањето на правото на штрајк да обезбедат минимум непречено извршување на функциите на институцијата и неопходното ниво во остварувањето на правата и интересите на граѓаните и на правните лица.

Член 32

(1) Јавниот службеник е должен да учествува во изборниот процес како член на изборен орган доколку биде избран од надлежен изборен орган.

(2) Јавниот службеник кој е избран за член на изборен орган може да не прифати да ја извршува должноста само ако поради здравствени и семејни причини изборниот орган што го избрал го утврдил тоа врз основа на приложена соодветна документација.

Член 33

(1) Јавниот службеник со членување во политичка партија и со учество во нејзините активности не смее да го доведува во прашање вршењето на работите и работните задачи кои произлегуваат од статусот на јавен службеник.

(2) Јавниот службеник не смее да носи или да истакнува партиски симболи во работната просторија.

Член 34

Јавниот службеник има право на одмор и отсуства од работа согласно со прописите за работните односи.

Член 35

Во случај на спреченост за доаѓање на работа, јавниот службеник е должен да го извести непосредно претпоставениот јавен службеник, во рок од 24 часа од моментот на спреченоста. Ако тоа не е можно да се стори од објективни причини или виша сила, во тој случај јавниот службеник известувањето е должен да го стори веднаш по престанувањето на причината која го оневозможила известувањето.

Член 36

На јавниот службеник кој е избран или именуван на државна или јавна функција, утврдена со закон, а чие вршење бара привремено да престане да ги извршува работите и работните задачи на јавен службеник, му мирува вработувањето и има право во рок од 15 дена по престанувањето на вршењето на функцијата, да се врати во институцијата од каде што заминал на вршење на функција на работно место кое одговара на неговиот степен на стручна подготовка.

Член 37

(1) На јавниот службеник кој е упатен на работа во странство во рамките на меѓународно-техничка или просветно-културна и научна соработка, во дипломатски и конзуларни претставништва, му мирува вработувањето и има право во рок од 15 дена од денот на престанувањето на работата во странство, да се врати на работа во институцијата од каде што заминал во странство на работно место кое одговара на неговиот степен на стручна подготовка.

(2) На јавниот службеник чиј брачен другар е упатен на работа во странство во рамките на меѓународно-техничка или просветно-културна и научна соработка, во дипломатски и конзуларни претставништва, на негово барање му мирува вработувањето и има право во рок од 15 дена од денот на престанувањето на работата на неговиот брачен другар во странство да се врати во институцијата од каде заминал во странство на работно место кое одговара на неговиот степен на стручна подготовка.

V. ОДГОВОРНОСТ НА ЈАВНИТЕ СЛУЖБЕНИЦИ

Член 38

Јавниот службеник лично е одговорен за вршењето на работите и работните задачи од работното место.

1. Дисциплинска одговорност

Член 39

(1) За повреда на работната дисциплина, неизвршување, несовесно и ненавремено извршување на работите и работните задачи јавниот службеник одговара дисциплински.

(2) Одговорноста за сторено кривично дело, односно прекршок не ја исклучува дисциплинската одговорност на јавниот службеник.

Член 40

(1) Јавниот службеник одговара дисциплински за дисциплинска неуредност и дисциплински престап.

(2) Дисциплинска неуредност, во смисла на ставот (1) на овој член, е полесна повреда на работната дисциплина, неизвршување, несовесно и ненавремено извршување на работите и работните задачи.

(3) Дисциплинскиот престап, во смисла на ставот (1) на овој член, е потешка повреда на работната дисциплина, неизвршување, несовесно и ненавремено извршување на работите и работните задачи.

Член 41

(1) За дисциплинска неуредност или дисциплински престап на јавниот службеник може, со решение, да му се изрече една од следниве дисциплински мерки:

- 1) јавна опомена;
- 2) парична казна во висина од 20%, односно 30% од висината на едномесечниот износ на нето платата исплатена во последниот месец пред извршувањето на повредата на службената должност и
- 3) престанок на вработувањето.

(2) При изрекување на дисциплинските мерки од ставот (1) на овој член се земаат предвид тежината на дисциплинската неуредност или престапот, последиците од истите, степенот на одговорноста на јавниот службеник, околностите под кои е сторена дисциплинската неуредност или престапот, поранешното негово однесување и вршењето на работите и работните задачи, како и други олеснителни и отежнителни околности.

Член 42

(1) Дисциплинска неуредност е:

- 1) непридржување на работното време, распоредот и користењето на работното време и покрај опомената од непосредно претпоставениот јавен службеник;
- 2) неоправдано недоаѓање на работа до два работни дена во текот на една календарска година;
- 3) неносење на ознаките од членот 27 на овој закон;
- 4) неизвршување или несовесно, ненавремено, непристојно или небрежно вршење на работите и работните задачи со полесни последици од повредата;
- 5) неизвестување на непосредно претпоставениот јавен службеник, односно раководното лице на институцијата, за спреченоста за недоаѓање на работа во рок од 24 часа од неоправдани причини и
- 6) одбивање на стручно оспособување и усовршување на кое јавниот службеник се упатува.

(2) За дисциплинска неуредност може да се изрече јавна опомена или парична казна во висина од 20% од едномесечниот износ на нето платата исплатена во последниот месец пред извршувањето на дисциплинската неуредност во траење од еден до три месеци.

Член 43

(1) Дисциплинските мерки против јавниот службеник за дисциплинска неуредност ги изрекува лицето кое раководи со институцијата, а по претходен писмен извештај од непосредно претпоставениот јавен службеник.

(2) Пред изрекување на дисциплинската мерка јавниот службеник се известува писмено за наводите на извештајот од став (1) на овој член што постојат против него и истиот има право да даде уснен или писмен одговор во рок кој не може да биде пократок од пет дена.

(3) Раководното лице на институцијата во рок од 30 дена од денот на започнувањето на постапката донесува решение за изрекување на дисциплинска мерка за дисциплинска неуредност.

Член 44

(1) Дисциплински престап е:

- 1) неизвршување или несовесно, ненавремено, непристојно или небрежно вршење на работите и работните задачи;
- 2) носење или истакнување партиски симболи во работната просторија;
- 3) одбивање да се даде или давање на неточни податоци на државните органи, правните лица и на граѓаните, доколку давањето на податоци е пропишано со закон;
- 4) незаконито располагање со материјалните средства;
- 5) одбивање на вршење на работите и работните задачи од работното место на кои е распореден или одбивање на наредби од раководното лице на институцијата;
- 6) преземање или делумно преземање на пропишаните мерки за осигурување на безбедноста на доверените предмети;
- 7) предизвикување на поголема материјална штета;
- 8) повторување на дисциплинска неуредност;
- 9) примање на подароци или друг вид корист спротивно на закон;
- 10) злоупотреба на статусот или пречекорување на овластувањата во вршењето на работите;
- 11) злоупотреба на боледување;
- 12) одавање класифицирана информација со степен на тајност определен согласно со закон;
- 13) внесување, употреба и работење под дејство на алкохол или наркотични средства;
- 14) непридржување кон прописите за заштита од болест, заштита при работа, пожар, експлозија, штетно дејствување на отрови и други опасни материји и повреда на прописите за заштита на животната средина;
- 15) поставување на личниот финансиски интерес во судир со положбата и статусот на јавен службеник;
- 16) навредливо или насилничко однесување;
- 17) неоправдано одбивање учество во изборни органи и
- 18) спречување на избори и гласање, повреда на избирачко право, повреда на слободата на определување на избирачите, поткуп при избори, повреда на тајноста на гласањето, уништување на изборни исправи, изборна измама што како член на изборен орган го извршил јавниот службеник.

(2) За дисциплинските престапи од ставот (1) на овој член се изрекува дисциплинска мерка:

- парична казна од 30% од едномесечниот износ на нето платата исплатена на јавниот службеник во месецот пред извршувањето на дисциплинскиот престап, во траење од еден до шест месеци и
- престанок на вработувањето во случаи кога настапиле штетни последици за институцијата, а притоа во дисциплинската постапка да не се утврдени олеснителни околности за јавниот службеник кој го сторил престапот.

Член 45

(1) Раководното лице на институцијата формира комисија за водење на дисциплинска постапка за дисциплински престап.

(2) Комисијата од ставот (1) на овој член е составена од претседател и двајца членови од кои едниот од нив е претставник на синдикатот и нивни заменици.

(3) При формирањето на комисијата од ставот (1) на овој член се применува принципот на соодветна и правична застапеност на сите заедници во Република Македонија.

Член 46

Раководното лице на институцијата во рок од 60 дена од денот на започнувањето на постапката, врз основа на предлог на комисијата од членот 45 став (1) на овој закон донесува решение за изрекување на дисциплинска мерка за дисциплински престап.

Член 47

Дисциплинската постапка не може да се поведе ако поминале шест месеци од денот кога непосредно претпоставениот јавен службеник, односно раководното лице на институцијата дознало за повредата на работната дисциплина, неизвршување, несовесно и ненавремено извршување на работите и работните задачи.

Член 48

Дисциплинската постапка не може да се поведе ако поминале 12 месеци од денот кога е сторена повредата на работната дисциплина, неизвршување, несовесно и ненавремено извршување на работите и работните задачи.

Член 49

Ако повредата на работната дисциплина, неизвршување, несовесно и ненавремено извршување на работите и работните задачи повлекува и кривична одговорност, дисциплинската постапка за утврдување на одговорноста на јавниот службеник не може да се поведе по изминувањето на две години од денот на дознавањето за повредата.

Член 50

(1) Јавниот службеник може да биде времено отстранет од институцијата врз основа на решение на раководното лице на институцијата.

(2) Јавниот службеник може да биде времено отстранет од институцијата во случаи кога против него е покрената кривична постапка за кривично дело сторено на работа или во врска со работата или е покрената дисциплинска постапка за дисциплински престап, а повредата или неизвршувањето се од таква природа што неговото натамошно присуство во институцијата, додека трае постапката, штетно ќе се одрази врз јавната служба, односно ќе го осуети или оневозможи утврдувањето на одговорноста за дисциплински престап.

(3) Отстранувањето од ставот (2) на овој член трае до донесувањето на конечно решение во дисциплинската постапка.

(4) Додека трае временото отстранување јавниот службеник има право на плата во висина од 50% од платата што ја примил претходниот месец.

Член 51

(1) Против решението за изрекување на дисциплинска мерка и времено отстранување јавниот службеник има право на жалба во рок од осум дена од денот на приемот на решението до Агенцијата.

(2) Агенцијата одлучува по жалбата во рок од осум дена од денот на приемот на жалбата.

2. Материјална одговорност

Член 52

- (1) Јавниот службеник е одговорен за штетата која на работа или во врска со работата, намерно или од крајна небрежност, ја предизвикал на институцијата.
- (2) Раководното лице на институцијата формира комисија за утврдување на материјалната одговорност на јавниот службеник.
- (3) Комисијата од ставот (2) на овој член е составена од претседател и двајца членови од кои едниот од нив е претставник на синдикатот и нивни заменици.
- (4) При формирањето на комисијата од ставот (1) на овој член се применува принципот на соодветна и правична застапеност на сите заедници во Република Македонија.

Член 53

- (1) Раководното лице на институцијата во рок од 60 дена од денот на започнувањето на постапката донесува решение за надоместок на штета.
- (2) Против решението од ставот (1) на овој член јавниот службеник има право на жалба во рок од осум дена од денот на приемот на решението до Агенцијата.

Член 54

Постапката за утврдување на материјалната одговорност не може да се поведе, ако поминале 60 дена од денот кога непосредно претпоставениот јавен службеник или раководното лице на институцијата дознале за тоа.

Член 55

Постапката за утврдување на материјалната одговорност не може да се покрене, ако од денот кога е сторена материјалната штета поминала една година.

Член 56

Ако јавниот службеник, во рок од три месеци од конечност на решението за надоместок на штета, не ја надомести штетата, институцијата поведува постапка пред надлежниот суд.

Член 57

Ако јавниот службеник претрпи штета на работа или во врска со работата, институцијата е должна да му ја надомести штетата согласно со закон.

Член 58

Начинот и постапката за утврдување на дисциплинската и материјалната одговорност се уредува со посебен закон.

Член 59

- (1) Институцијата е должна да достави годишен извештај за изречените мерки за утврдена дисциплинска и материјална одговорност на јавните службеници до Министерството најдоцна до 31 јануари во тековната година за претходната.
- (2) Содржината и формата на извештајот од ставот (1) на овој член ги пропишува министерот.

VI. ОЦЕНУВАЊЕ НА ЈАВНИТЕ СЛУЖБЕНИЦИ

Член 60

- (1) Јавните службеници, врз основа на континуирано следење на работењето, се оценуваат секои шест месеци.
- (2) Оценувањето на јавниот службеник завршува најдоцна еден месец по истекот на шесте месеци за кои се врши оценувањето.
- (3) Јавните службеници кои во текот на шесте месеци за кои се врши оценувањето, биле отсутни од работа подолго од три месеци (боледување, неплатено отсуство и слично), ка[^] и јавните службеници кои за прв пат се вработиле, во периодот во кој се врши оценувањето и работеле пократко од три месеци нема да бидат оценувани.

Член 61

- (1) Оценувањето на јавните службеници го врши непосредно претпоставениот јавен службеник, односно раководното лице на институцијата.
- (2) Оценувањето на јавните службеници се врши врз основа на податоци што се однесуваат на резултатите од нивната работа и личните квалитети што ги покажале во текот на работењето.
- (3) Начинот на оценување на јавните службеници во институциите се уредува со посебен закон.
- (4) Формата и содржината на образецот за оценување на јавните службеници ја пропишува министерот.

Член 62

- (1) Непосредно претпоставениот јавен службеник кој го врши оценувањето е должен да го запознае раководното лице на институцијата за извршеното оценување.
- (2) Институцијата е должна да достави извештај за извршените оценувања до Министерството најдоцна еден месец по истекот на рокот од членот 60 став (2) на овој закон.
- (3) Формата и содржината на извештајот од ставот (2) на овој член ги пропишува министерот.

Член 63

- (1) Оцената за јавниот службеник се врши со оцена „се истакнува“, „задоволува“, „делумно задоволува“ и

„не задоволува“.

(2) Јавниот службеник кој не е задоволен со оцената од ставот (1) на овој член може, во рок од осум дена од денот на оценувањето, да поднесе жалба Агенцијата.

(3) Агенцијата одлучува по жалбата во рок од 15 дена од денот на приемот на жалбата.

VII. ПРЕСТАНОК НА ВРАБОТУВАЊЕТО

Член 64

На јавниот службеник му престанува вработувањето:

- по спогодба,
- по негово барање,
- по сила на закон и
- во други случаи утврдени со овој закон.

Член 65

На јавниот службеник му престанува вработувањето спогодбено, кога ќе склучи писмена спогодба за престанок на вработувањето со раководното лице на институцијата.

Член 66

(1) На јавниот службеник му престанува вработувањето ако поднесе писмено барање за престанок на вработувањето.

(2) Во случај на престанок на вработувањето по барање на јавниот службеник, отказниот рок трае 30 дена од денот на поднесување на барањето за престанок на вработувањето, освен ако јавниот службеник и раководното лице на институцијата поинаку не се спогодат.

Член 67

На јавниот службеник му престанува вработувањето по сила на закон, ако:

- ја загуби работната способност - со денот на доставувањето на правосилното решение за утврдување на изгубената работна способност,
- му престане државјанството на Република Македонија - со денот на доставувањето на решението за отпуст од државјанство на Република Македонија,
- му е изречена забрана за вршење професија, дејност или должност - со денот на правосилноста на одлуката,
- биде осуден за кривично дело во врска со службената должност или друго кривично дело кое го прави недостоеен за јавен службеник и за вршење на службата во институцијата - со денот на врачувањето на правосилната пресуда,
- поради издржување на казна затвор во траење подолго од шест месеци - со денот на стапувањето на издржување на казната и
- наврши 62, 63, 64 или 65 години старост (за жени), односно 64, 65, 66 или 67 години старост (за мажи).

Член 68

На јавниот службеник му престанува вработувањето и во случаите, ако:

- неоправдано отсутствува од работа најмалку три последователни работни дена или пет работни дена во текот на една година,
- биде оценет со оценка „не задоволува“ два пати последователно или најмалку два пати во последните три оценувања,
- се утврди дека при вработувањето премолчил или дал неистинити податоци во однос на општите и посебните услови за вработување,
- по барање на раководното лице на институцијата, ако јавниот службеник не ги извршува работните задачи утврдени во описот на работното место, а при тоа му биле обезбедени потребните услови, упатства и насоки за работа, како и бил претходно писмено предупреден дека постои незадоволство од начинот на извршувањето на работните задачи и му бил утврден рок, не подолг од 30 дена во кој можел да го подобри своето работење,
- во рок од пет дена не се врати на работа по завршувањето на стручното оспособување или усовршување и
- укината ⁴

Член 69

(1) Решението за престанок на вработувањето на јавниот службеник го донесува раководното лице на институцијата.

(2) Решението за престанок на вработувањето се врачува лично на јавниот службеник, по правило во работните простории на институцијата во кои јавниот службеник работи, односно на адреса на живеалиштето, односно престојувалиштето од кое јавниот службеник секојдневно доаѓа на работа.

(3) Ако јавниот службеник не може да се пронајде на адресата на живеалиштето, односно престојувалиштето или ако го одбие врачувањето, решението се објавува на огласната табла во институцијата. По изминувањето на три работни дена се смета дека врачувањето на решението е извршено.

Член 70

(1) Против решението за престанок на вработувањето јавниот службеник има право на жалба во рок од осум дена од денот на приемот на решението преку институцијата до Агенцијата.

(2) Одлуката по жалбата Агенцијата ја носи во рок од 15 дена од денот на приемот на жалбата.

(3) Жалбата го одлага извршувањето на решението за престанок на вработувањето до донесувањето на конечното решение по жалбата.

VIII. ЗАШТИТА И ОДЛУЧУВАЊЕ ЗА ПРАВАТА И ОБВРСКИТЕ НА ЈАВНИТЕ СЛУЖБЕНИЦИ

Член 71

(1) Јавниот службеник на кој со решение на институцијата му е повредено правото од работен однос, има право на жалба во рок од осум дена од денот на приемот на решението до Агенцијата, преку институцијата која го донела првостепеното решение.

(2) Институцијата од ставот (1) на овој член е должна жалбата, со пропратните списи, да ја достави до Агенцијата, во рок од осум дена од денот на приемот на жалбата.

(3) По поднесената жалба од ставот (1) на овој член Агенцијата донесува одлука во рок од 15 дена од денот на приемот на жалбата.

Член 72

(1) Јавниот службеник кој не е задоволен од конечната одлука донесена од Агенцијата, има право во наредниот рок од 15 дена да бара заштита на своите права пред надлежниот суд.

(2) Јавниот службеник не може да бара заштита на правото пред надлежен суд, ако претходно не барал заштита на правото пред Агенцијата, освен за правото на парично побарување.

Член 73

Избришан

IX. РЕГИСТАР НА ЈАВНИ СЛУЖБЕНИЦИ

Член 74

(1) Министерството води Регистар на јавни службеници, кој претставува база на податоци за јавните службеници.

(2) Регистарот од ставот (1) на овој член е поврзан со базите на податоци за плати кои се водат во институциите опфатени со овој закон.

(3) Составен дел на Регистарот на јавни службеници е Регистарот на државни службеници.

Член 75

(1) Податоците што се внесуваат во Регистарот на јавни службеници претставуваат класифицирани информации согласно со закон.

(2) Личните податоци на јавните службеници што се внесуваат во Регистарот на јавните службеници подлежат на заштита во согласност со Законот за заштита на личните податоци.

Член 76

(1) Институцијата е должна секој податок за настаната промена во врска со јавниот службеник да ја достави до Министерството во рок од 15 дена од денот на настанатата промена.

(2) Министерството е должно податоците за јавните службеници да ги внесе во Регистарот на јавни службеници во рок од 15 дена од денот на нивното доставување.

(3) Формата и содржината на обрасците за евидентирање на податоците се пропишува со акт на министерот.

Член 77

(1) Податоците од Регистарот на јавни службеници можат да ги користат само јавните службеници и институциите опфатени со овој закон.

(2) Јавниот службеник и институциите на овој закон можат писмено да побараат извод од податоците кои се водат за нив во Регистарот на јавни службеници, како и збирни податоци и анализи од значење за институцијата.

(3) По исклучок од ставот (1) на овој член збирни податоци и анализи можат писмено да побараат и да користат научни и други институции за научни и истражувачки цели.

(4) Врз основа на писменото барање од ставовите (2) и (3) на овој член, Министерството доставува одговор во рок од еден месец, освен доколку обемот и комплексноста на барањето не го оправдува продолжувањето на рокот за одговор, но не подолго од уште еден месец.

Член 78

(1) Министерството подготвува годишен извештај за податоците од Регистарот на јавни службеници.

(2) Годишниот извештај е јавен и се објавува најдоцна до крајот на првото тримесечје на наредната година за изминатата година.

(3) Формата и содржината на извештајот од ставот (1) на овој член се пропишува со акт на министерот.

IX-a. НАДЗОР

Член 78-а

(1) Државниот управен инспекторат врши надзор над спроведувањето на овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон во институциите од членот 3 точка 3 на овој закон, освен надзорот којшто согласно со закон е надлежност на друг државен орган.

(2) Надзорот од ставот (1) го вршат инспектори.

(3) Инспекторот ги има овластувањата утврдени со закон.

Член 78-б

(1) Надзорот може да биде редовен, вонреден и контролен.

(2) Редовниот надзор е најјавен надзор и опфаќа надзор на спроведувањето на овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон, како и надзор на спроведувањето на соодветната и правична застапеност на заедниците. Редовниот надзор се врши според годишната програма што министерот ја донесува до 31 декември во тековната година за наредната година.

(3) Вонреден надзор е ненајавен надзор кој се врши по службена должност, по барање на физички или правни лица, а во случај на сомневање на спроведување на овој закон и прописите донесени врз основа овој закон.

(4) Контролниот инспекциски надзор се врши по истекот на рокот определен во инспекцискиот акт донесен од страна на инспекторот, при што инспекторот при утврдување на фактичката состојба ќе констатира дека институцијата од членот 3 точка 3 на овој закон делумно постапила или не постапила по донесениот инспекциски акт.

(5) Непостапувањето, односно делумното постапување по инспекцискиот акт претставува основа за примена на инспекциските мерки во согласност со закон.

(6) Министерот го пропишува начинот на вршење на надзорот.

Член 78-в

(1) Институцијата од членот 3 точка 3 на овој закон е должна на инспекторот:

- да му овозможи непречено вршење на инспекцискиот надзор и да ја стави на увид документацијата и податоците кои се потребни за вршење на надзорот,
- да му ги обезбеди условите неопходни за непречена работа и утврдување на фактичката состојба,
- да му даде писмено или усно објаснување во врска со предметот на надзорот,
- по писмено барање на инспекторот, во рокот определен со барањето, на инспекторот да му достави или подготви точни и целосни податоци, извештаи, материјали или други документи кои се неопходни за извршување на надзорот,
- да му даде други информации во врска со предметот на надзорот и
- во определениот рок да го извести инспекторот за преземените мерки по записникот, односно решението.

(2) Во согласност со закон, заради отстранување на утврдените неправилности, инспекторот има право и обврска на институцијата од членот 3 точка 3 на овој закон:

- да и укаже на утврдените неправилности и да определи рок за нивно отстранување,
- да и нареди да преземе соодветни мерки и активности во рок кој ќе го определи и
- да и поднесе барање за поведување прекршочна постапка.

(3) Заради отстранување на утврдените недостатоци инспекторот може да врши и други овластувања и одговорности во согласност со закон.

(4) При вршењето на надзорот не смее да биде повредена тајноста на личните податоци.

Член 78-г

(1) За извршениот надзор, инспекторот составува записник на местото на вршење на надзорот, во кој се внесуваат: назив на органот што го врши дејствието, местото, денот и часот кога се врши надзорот, предметот во кој се врши надзорот, имињата на присутните лица и нивните застапници или полномошници.

(2) Институцијата од членот 3 точка 3 на овој закон има право да дава изјави на записник и забелешки во однос на законитоста на постапката на надзорот, односот на инспекторот или точноста на утврдената фактичка состојба, со образложение за причините за тоа.

(3) По завршувањето на надзорот записникот се потпишува и примерок се предава на институцијата од членот 3 точка 3 на овој закон.

(4) По исклучок од ставот (1) на овој член, кога поради обемот и сложеноста на надзорот, неговата природа и околности не е можно да се состави записник во текот на надзорот, записникот се составува во службените простории на инспекциската служба во рок од три дена од денот на надзорот со образложение за причините. Примерок од записникот се доставува на потпишување и на произнесување на институцијата од членот 3 точка 3 на овој закон, која може во рок од осум дена од денот на приемот на записникот да стави забелешка на неговата содржина.

(5) Во постапката на надзор инспекторот донесува заклучок и решение.

(6) Решението од ставот (5) на овој член, овластениот инспектор е должен да го донесе без одлагање, а најдоцна во рок од осум дена од завршувањето на надзорот.

(7) Против решението и заклучокот може да се изјави жалба во рок од осум дена од денот на приемот на решението или заклучокот до министерот.

Член 78-д

(1) Државниот управен инспекторат за спроведениот надзор во тековната година, најдоцна до 31 јануари донесува и доставува годишен извештај до министерот.

(2) Содржината на извештајот од ставот (1) на овој член ја пропишува министерот.

IX-6. ПРЕКРШОЧНИ ОДРЕДБИ

Член 78-ѓ

(1) Глоба во износ од 200 до 1000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на раководното лице на институцијата од членот 3 точка 3 на овој закон, ако:

- го попречува инспекторот во вршењето на надзорот или кога во определениот рок не му ги достави бараните податоци (член 78-в став (1) алинеја 1),
- во определениот рок не го извести инспекторот за преземените мерки по записникот, односно решението (член 78-в став (1) алинеја 6) и
- во определениот рок не го изврши решението за отстранување на утврдените недостатоци (член 78-в став (2) алинеја 2).

(2) Глоба во износ од 150 до 800 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на раководителот на организациониот облик за управување со човечки ресурси или друго овластено лице од институцијата од членот 3 точка 3 на овој закон, ако:

- го попречува инспекторот во вршењето на надзорот (член 78-в став (1) алинеја 1),
- не постапи на начин кој му е определен, ги пречекори овластувањата и должностите (член 78-в став (2) алинеја 2),
- не ја стави на увид документацијата и податоците кои се потребни за вршење на надзорот (член 78-в став (1) алинеја 1) и
- не даде писмено или усно објаснување во врска со предметот на надзорот (член 78-в став (1) алинеја 3).

Член 78-е

(1) За прекршоците утврдени со овој закон прекршочната постапка ја води и прекршочни санкции изрекува надлежниот суд.

(2) Пред поднесување на барање за покренување прекршочна постапка до надлежниот суд се врши

порамнување согласно со Законот за прекршоците.

Х. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 79

Посебните закони кои се однесуваат на институциите опфатени со членот 3 точка 2 на овој закон ќе се усогласат со овој закон најдоцна една година од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 80

Подзаконските акти предвидени со овој закон ќе се донесат во рок од шест месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 81

Институциите од членот 3 точка 2 на овој закон, актите за систематизација на работните места да ги усогласат со закон и подзаконските акти најдоцна до 31 декември 2010 година.

Член 82

Обрасците за евидентирање на податоците на јавните службеници, институциите од членот 3 точка 3 на овој закон, се должни да ги достават до Министерството во рок од три месеци од денот на започнувањето на примената на овој закон.

Член 83

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а ќе започне да се применува една година од денот на влегувањето во сила.

ОДРЕДБИ ОД ДРУГИ ЗАКОНИ

Закон за изменување и дополнување на Законот за јавните службеници („Службен весник на Република Македонија“ бр.36/2011 и 6/2012):

Член 31

Одредбите од членот 5 со кои во членот 18 се додаваат новите ставови (3), (4) и (5) и членот 6 од овој закон нема да се применуваат во период од една година од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 33

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а ќе започне да се применува од 24 април 2011 година.